

FI-tillsyn

Klimatrisker i bankernas stresstester

Nr 33

4 juli 2025

Dnr 25-16696

Innehåll

Sammanfattning	3
Regelverk och kommande riktlinjer	4
Om kartläggningen	6
Utfallet av kartläggningen	7
Tidsperioder varierade i stresstesterna	7
Ramverk och scenarier	7
Data över exponeringar mot klimatrisker	8
Klimatriskmodellering	9
Slutsatser och vägen framåt.....	10

FI-tillsyn

Finansinspektionen publicerar återkommande tillsynsrapporter i en numrerad serie. Tillsynsrapporterna tar upp undersökningar och annan tillsyn som FI utövar. I rapporterna informerar vi om våra iakttagelser, bedömningar och förväntningar i olika frågor. Rapporterna, som är en del av vår kommunikativa tillsyn, är tänkta att vara till stöd för företagen i deras verksamhet.

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Sveavägen 44
Telefon +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Sammanfattning

Finansinspektionens (FI) kartläggning visar att kreditinstitut har börjat inkludera klimatrisker i sina stresstester för 2024. År 2026 skärps reglerna vilket innebär att bankerna behöver utveckla sin analys av klimatrisker i stresstesterna.

EU:s kommande reglering ställer krav på att bankerna ska testa sin motståndskraft mot långsiktiga miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsrisker, så kallade ESG-risker.¹ FI uppmanade därför i november 2023 banker i kategori 1 och 2 att under 2024 presentera ett klimatrelaterat scenario. Vi skrev också att scenariot borde inkludera de identifierade större klimatrisker som skulle kunna påverka bankens verksamhet.

Syftet var att kartlägga hur bankerna ligger till med att integrera klimatrisker i sina stresstester. Klimatrisker kan leda till finansiella risker och banker behöver framöver identifiera potentiell påverkan på kreditrisk och andra riskslag. Genom att dela resultaten från kartläggningen i en tillsynsrapport hoppas FI bidra med kunskap om hur klimatstresstester kan göras i en svensk kontext.

Alla elva banker som vi kartlade inkluderade klimatrisker i sina stresstester för 2024. Bankerna har generellt sett också anpassat stresstesterna efter sina affärsmodeller och sina specifika risker. Det anser FI är bra. Samtidigt finns det skillnader i hur bankerna har inkluderade klimatrisker i sina stresstester, även för banker med liknande affärsmodeller.

Det finns också utmaningar med tillgången till data och metoder för att beräkna och kvantifiera effekter av klimatrisker. FI anser att det är viktigt att bankerna utvecklar stresstesterna i takt med att tillgången till data förbättras, och metoder för att beräkna klimatrisker utvecklas.

Klimatstresstester är i ett tidigt stadium och det finns i nuläget inte några beslutade riktlinjer för hur det ska göras. Europeiska bankmyndighetens (EBA:s) kommande riktlinjer kommer här att spela en viktig roll för att ge vägledning. FI förväntar sig att bankerna säkerställer att de följer reglerna som kommer på området. Vi kommer också att följa upp hur enskilda banker arbetar med klimatstresstester i vår löpande tillsyn framöver.

¹ Med kreditinstitut avses banker och kreditmarknadsföretag, härafter benämns de banker.

Regelverk och kommande riktlinjer

EU:s andra bankpaket publicerades den 19 juni 2024. Regelverket ställer krav på att banker ska inkludera ESG-risker i sin riskhantering samt att de nationella tillsynsmyndigheterna, som Finansinspektionen (FI), ska inkludera dem i sin tillsyn över bankerna.

Med EU:s andra bankpaket² revideras kapitaltäckningsdirektivet (CRD) och tillsynsförordningen (CRR).³ Revideringen innebär bland annat nya krav på bankerna i fråga om att hantera, rapportera, offentliggöra och styra ESG-risker, det vill säga miljö-, samhällsansvars- och bolagsstyrningsrisker. De nya reglerna i CRD ska tillämpas från och med den 11 januari 2026 och de håller på att införlivas i svensk lagstiftning. Finansdepartementet publicerade den 30 maj 2025 ett förslag på lagändringar för genomförandet.⁴

I CRD ställs det bland annat krav på att bankerna ska testa sin motståndskraft mot långsiktiga negativa effekter av ESG-faktorer.⁵ EU inför också krav på att de scenarier som används i stresstesterna ska inbegripa sådana faktorer som driver ESG-risker, särskilt sådana för fysiska risker och övergångsrisker som härrör från klimatförändringar.

Europeiska bankmyndigheten (EBA) har fått i uppdrag att ta fram riktlinjer och myndigheten publicerade den 16 januari 2025 ett utkast till riktlinjer för ESG-relaterad scenarioanalys.^{6, 7} Utkastet har varit ute på offentlig konsultation, och sista svarsdatum var den 16 april 2025. EBA väntas senare under året komma med en slutgiltig version av riktlinjerna. Dessa riktlinjer kompletterar EBA:s mer övergripande riktlinjer för hantering av ESG-risker som publicerades den 9 januari 2025.⁸

Enligt EBA:s riktlinjer för hantering av ESG-risker ska en bank regelbundet göra en väsentlighetsbedömning av om ESG-risker kan ha en finansiell påverkan på banken. Därutöver ska de nya riktlinjerna om ESG-relaterad scenarioanalys, enligt förslaget som varit ute på offentlig konsultation, tillämpas proportionerligt baserat på en väsentlighetsbedömning. Direktivet och förordningen omfattar alla banker, medan EBA:s riktlinjer ska beaktas av banker som inte klassas som små och icke-

² [EU publicerar andra bankpaketet | Finansinspektionen](#)

³ Direktiv 2013/36/EU (CRD) och förordning 575/2013/EU (CRR), ändrade genom direktiv (EU) 2024/1619 respektive förordning (EU) No 575/2013.

⁴ [EU:s bankpaket \(Fi2025/01199\), Finansdepartementet](#)

⁵ Artikel 87a.3 i CRD.

⁶ Artikel 87a.5d CRD och 177.2a CRR.

⁷ [EBA samråder om riktlinjer för ESG-scenarioanalys](#)

⁸ [EBA publicerar sina slutgiltiga riktlinjer för hantering av ESG-risker](#)

komplexa från den 11 januari 2026 och av små och icke-komplexa banker senast från den 11 januari 2027.

Om kartläggningen

Med anledning av att EU:s kommande reglering ställer krav på att bankerna ska testa sin motståndskraft mot långsiktiga ESG-risker, och att behöriga myndigheter ska säkerställa att bankerna gör det, skrev FI i november 2023 till alla banker i kategori 1 och 2 att vi gärna såg att de under 2024 presenterade ett klimatrelaterat scenario. Vi betonade också att scenariot borde inkludera de identifierade större klimatrisker som skulle kunna påverka bankernas verksamhet.⁹ Scenariot kunde inkluderas i bankernas ordinarie stresstester för 2024 eller levereras separat fram till 31 augusti 2024.

Syftet med denna frivilliga leverans var att kartlägga hur bankerna ligger till med att integrera klimatrisker i sina stresstester och att förbereda bankerna för de kommande regelverksförändringarna. Genom att på detta sätt dela resultaten i en tillsynsrapport hoppas vi bidra med observationer kring metodval och datakällor i en svensk kontext. Vår ambition är också att beskriva det arbete som pågår på EU-nivå.

Den här kartläggningen har fokuserat på klimatrisker, vilket är ett smalare begrepp än ESG-risker, i likhet med EBA:s utkast till riktlinjer för ESG-relaterad scenarioanalys som också startar med just klimatrisker. I rapporten använder vi fortsättningsvis begreppet klimatrisker.

Klimatrisker omfattar fysiska risker och övergångsrisker. De fysiska riskerna handlar om effekterna av klimatförändringar, exempelvis översvämningar. Övergångsriskerna handlar om osäkerheten kring när och hur snabbt övergången till en hållbar ekonomi kommer ske. Dessa risker kan drivas av politiska beslut, tekniska framsteg och förändringar i konsumentpreferenser som ställer krav på företag att ställa om. Klimatrisker materialiseras via överföringskanaler i traditionella finansiella riskkategorier risker såsom exempelvis kreditrisk, marknadsrisk och operativa risker.

Stresstest och scenarioanalys är två verktyg för att analysera bankers exponeringar mot klimatrisker. De har normalt sett olika syften. Stresstester används normalt för att testa hur olika händelseförlopp påverkar en banks kapitalsituation och likviditetsposition på kort sikt. Scenarioanalyser används för att analysera framtida risker baserat på hypotetiska scenarier på medellång till lång sikt. ESG-relaterad scenarioanalys fokuserar särskilt på att använda scenarier för att analysera motståndskraft mot ESG-relaterade risker. Vi använder fortsättningsvis begreppet *klimatstresstester* för att beteckna den analys av konsekvenserna av ett klimatrelaterat scenario som bankerna har skickat in till FI.

⁹ För vilka banker som omfattades, se [Tillsynskategorisering av svenska kreditinstitut och utländska kreditinstituts svenska filialer för 2024](#).

Utfallet av kartläggningen

FI:s kartläggning visar att bankerna har börjat inkludera klimatrisker i sina stresstester. Samtidigt finns det skillnader i hur bankerna har inkluderat klimatrisker, även för banker med liknande affärsmodeller.

Arbetet med klimatsresstester är fortfarande i ett tidigt skede. När FI i november 2023 skrev till bankerna att vi gärna såg att de inkluderade ett klimatscenario i stresstesterna för 2024 fanns det inga riktlinjer för hur det skulle göras. Det finns inte heller ett angreppssätt som passar alla banker, utan varje bank måste anpassa klimatsresstesterna utifrån sina förutsättningar och sin affärsmodell. Resultatet från denna tillsynsaktivitet ska därför ses mot denna bakgrund.

Alla elva banker som vi kartlade inkluderade klimatrisker i sina stresstester för 2024. Samtidigt finns det skillnader i hur bankerna har gjort för att inkludera klimatriskerna i stresstesterna, även för banker med liknande affärsmodeller. En del banker integrerade klimatscenarier i stresstesterna medan andra analyserade klimatrisker som en känslighetsanalys, alltså som ett komplement till de traditionella stresstesterna. Känslighetsanalysen kan användas för att analysera hur resultaten påverkas när centrala variabler ändras.

Det är relativt nytt att inkludera klimatrisker i stresstesterna. De större bankerna har generellt inkluderat klimatrisker sedan ett par år tillbaka, medan flera av de mindre bankerna inkluderade klimatrisker för första gången.

Tidsperioder varierade i stresstesterna

De tidsperioder som bankerna undersökte i sina stresstester varierade. Vissa banker tillämpade inte någon tidsperiod alls, utan applicerade i stället effekterna av klimatriskerna direkt. Några banker använde en kort tidsperiod på tre år, medan andra banker tillämpade en medellång tidsperiod på fyra eller fem år. Slutligen fanns det banker som tillämpade en lång tidsperiod på tio till elva år. Det förekom också banker som använde flera olika tidsperioder i sina stresstester.

Ramverk och scenarier

Flera banker presenterade inte någon uttalad väsentlighetsbedömning i det inskickade materialet, där man beskrivit var risken skulle kunna vara som störst för banken, vilka portföljer och exponeringar man valt att inkludera i klimatsresstestet och varför. En sådan bedömning kan dock ha gjorts utan att den redovisats för oss. Det finns ändå undantag där banker kvalitativt har både beskrivit och motiverat varför banken valt att testa de scenarier man faktiskt valt. I flera fall är det underförstått att banken testat den större delen av portföljen, alternativt den del av portföljen som rimligen kan antas vara utsatt för störst risk ur ett klimatriskperspektiv.

De flesta bankerna inkluderade både fysisk risk och omställningsrisk. Det finns dock banker som endast inkluderade en av riskerna, samt banker som inte beskrivit någon uppdelning i fysiska risker och omställningsrisker. Större banker tenderar att ha inkluderat båda medan det ofta är mindre banker som fokuserat på en av riskerna. En del banker har utgått från tillgångar på detaljerad nivå, medan andra stresstestat balansräkning och resultaträkning på en mer aggregerad nivå.

Vi ser att flera har utgått från Nätverket för att göra det finansiella systemet grönare (Network for Greening the Financial Systems, NGFS) och deras scenarier, alternativt har de skapat scenarier som är baserade på eller inspirerade av NGFS:s scenarier. Vi ser också banker som har använt scenarier från det Internationella energigorganet (IEA), scenarier för översvänningsrisker från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och antagande om att energiklass för fastigheter behöver höjas. I flera fall är källan för scenarierna inte angiven. Det kan då handla om att banken internt har konstruerat ett eller flera scenarier som den bedömer är relevanta.

När det gäller hur balansräkningarna har hanterats har bankerna i regel inte specificerat om de tillämpar statiska eller dynamiska balansräkningar. En statisk balansräkning ändras inte under den testade perioden, medan en dynamisk balansräkning kan tillåtas att ändras över den testade perioden.

Data över exponeringar mot klimatrisker

För att kunna fatta beslut om strategier och riskhantering behöver bankerna ha data över sina exponeringar mot klimatrisker liksom system och processer för att hantera dessa data. För att göra det behöver bankerna identifiera sina behov av data och vilka luckor de har när det gäller sin tillgång till data, samt planera för hur de ska hantera dessa. Det kan handla om närmare samarbete med kunder och att ta in information från dem, men också att köpa in data, samt att göra uppskattningar där data inte är tillgänglig. Exempel på data som bankerna kan använda är information på branschnivå, information om geolokalisering, information om utsläpp och information om fastigheters energiklass.

Vi ser att flera banker har använt branschdata och utsläppsdata för beräkningar av omställningsrisk på företagsnivå och branschnivå. Flera banker har också använt antaganden om kostnader för koldioxidutsläpp och höjd koldioxidskatt i sina metoder.

Flera banker har också använt uppgifter om fastigheters geolokalisering i kombination med scenarier för översvänningsrisk för att beräkna fysiska risker kopplat till fastigheter.

Vi ser också banker som har använt uppgifter om fastigheters energiklass för att beräkna omställningsrisker kopplat till fastigheter, exempelvis kopplat till

renoveringsbehov för fastigheter med låg energiklass, samt stigande energipriser och hur det påverkar kunders återbetalningsförmåga. Samtidigt noterar vi att det finns utmaningar när det gäller tillgången till data om energiklasser.

Därutöver ser vi banker som har analyserat hur klimatrisker kan påverka konsumtionen och därmed transaktionsvolymerna och intäkter i sina stresstester. Därutöver urskiljer vi också banker som har analyserat påverkan på kundernas sparkapital och transaktionsvolymerna och hur det i sin tur kan påverka intäkterna.

Klimatriskmodellering

Klimatrisker kan leda till finansiella risker och banker behöver identifiera hur den kopplingen kan se ut. Bankerna behöver bedöma och kvantifiera klimatriskernas potentiella påverkan på kreditrisker och andra riskslag. Det kan handla om att utöver makroekonomiska faktorer även ta hänsyn till exempelvis klimatfaktorer, samt sektor- och företagsspecifika variabler. Det kan därför skilja mot traditionella stresstester och bedömningar av kreditrisk. Dessa risker kan mer praktiskt integreras exempelvis genom bransch- och regionala dimensioner kompletterat med mer granulär data på exempelvis motparts nivå som kan fånga upp dessa risker.

Inkludering av klimatrisker i stresstesterna är relativt nytt och under utveckling. Vi ser flera banker som har inkluderat klimatrisker med påverkan på sannolikheten för fallissemang (PD) och förlust givet fallissemang (LGD) och beräknat kreditförlusterna kopplade till klimatrisker. Det finns också banker som har analyserat klimatrisker genom känslighetsanalyser. Därutöver finns det banker som har beräknat påverkan genom minskat sparkapital och minskade transaktionsvolymerna, och därmed minskade intäkter.

Slutsatser och vägen framåt

FI förväntar sig att bankerna säkerställer att de följer reglerna som kommer på området och att de fortsätter utveckla analysen av klimatrisker i sina stresstester.

Som nämnts inkluderade alla elva banker som vi kartlade klimatrisker i sina stresstester för 2024. Bankerna har generellt sett också anpassat stresstesterna efter sina affärsmodeller och sina specifika risker. Det anser FI är bra. Kartläggningen visar samtidigt skillnader i hur bankerna inkluderade klimatrisker i sina stresstester. Det gäller även för banker som har liknande affärsmodeller.

Därutöver visar kartläggningen att det finns utmaningar för bankerna vad gäller tillgången till data och metoder för att beräkna och kvantifiera effekter av klimatrisker. Här är det viktigt att bankerna utvecklar stresstesterna i takt med att tillgången till data förbättras och metoder för att beräkna klimatrisker utvecklas.

Klimatstresstester är i ett tidigt stadium och det finns i nuläget inte några beslutade riktlinjer för hur det ska göras. EBA:s kommande riktlinjer spelar här en viktig roll för att ge vägledning. FI förväntar sig att bankerna säkerställer att de följer reglerna som kommer på området. Direktivet och förordningen omfattar alla banker, medan EBA:s riktlinjer för hantering av ESG-risker och ESG-relaterad scenarioanalys ska beaktas av banker som inte klassas som små och icke-komplexa från den 11 januari 2026 och av små och icke-komplexa banker senast från den 11 januari 2027. De nya riktlinjerna om ESG-relaterad scenarioanalys ska, enligt förslaget som varit ute på offentlig konsultation, tillämpas proportionerligt baserat på en väsentlighetsbedömning av om klimatrisker kan ha finansiell påverkan på banken.

Flera banker presenterade inte någon uttalad väsentlighetsbedömning i det inskickade materialet. Det betyder dock inte att det inte har gjorts någon sådan. I framtiden förväntar vi oss att bankerna kopplar sina klimatstresstester till en väsentlighetsbedömning.

Vi kommer att följa upp hur enskilda banker arbetar med klimatstresstester i vår löpande tillsyn framöver.